

Scientific journal
PHYSICAL AND MATHEMATICAL EDUCATION
 Has been issued since 2013.

ISSN 2413-158X (online)
 ISSN 2413-1571 (print)

Науковий журнал
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНА ОСВІТА
 Видається з 2013.

<http://fmo-journal.fizmatsspu.sumy.ua/>

Семеніхіна О.В., Бобровицька С.Ф. Особливості практичної підготовки вчителів до використання ЕОР у початковій школі. Фізико-математична освіта. 2020. Випуск 1(23). Частина 2. С. 72-77.

Semenikhina O., Bobrovitska S. Features of practical training of teachers for the use of EER in primary school. Physical and Mathematical Education. 2020. Issue 1(23). Part 2. P. 72-77.

DOI 10.31110/2413-1571-2020-023-1-2-011
 УДК 378.018.43:004-057.875

О.В. Семеніхіна
 Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, Україна
 e.semenikhina@fizmatsspu.sumy.ua
 ORCID: 0000-0002-3896-8151

С.Ф. Бобровицька
 Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, Україна
 shiinna@ukr.net
 ORCID: 0000-0021-0037-1584

ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ЕОР У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

АННОТАЦІЯ

Формулювання проблеми. Орієнтація сучасних освітніх технологій на високий рівень застосування ЕОР у освітньому процесі Нової української школи вимагає науково обгрунтованого супроводу, наявності відповідного навчально-методичного забезпечення. Для вирішення цієї актуальної проблеми необхідно модифікувати й удосконалити чинну систему професійної підготовки майбутніх вчителів початкової школи, спрямовуючи її у бік формування готовності майбутніх учителів початкової школи до використання ЕОР у професійній діяльності.

Матеріали і методи. Психолого-педагогічної, методичної, спеціальної літератури з проблем впровадження електронних освітніх ресурсів у освітній процес, узагальнення та систематизація вітчизняного та зарубіжного досвіду використання електронних освітніх ресурсів у процесі підготовки та професійній діяльності вчителів початкової школи, особистого педагогічного досвіду.

Результати. Удосконалення змісту передбачає включення інформації про ЕОР у процес вивчення дисциплін «Педагогіка», «Дидактика», «Методика навчання у початковій школі», уведення спецкурсів «ЕОР у роботі вчителя початкової школи» та «Використання логічних комп'ютерних ігор у професійній діяльності вчителя початкової школи». Виділено також форми (проблемна лекція, лекція-бінар, лекція-візуалізація, змішане навчання, семінарські заняття, практичні заняття, лабораторні заняття, робота в групах і парах; проекти; презентації; індивідуальні науково-дослідні завдання; дискусії; педагогічна практика), методи (створення ситуації зацікавленості, проблемне навчання, позитивний приклад, самостійна робота із використанням мультимедіа, інтерактивні, ігрові, проектні, проблемні, тренінги, кейс-технології), засоби (мультимедійні посібники, відео-лекції, комп'ютерні ігри, навчальні фільми, тестувальні програми, презентації, віртуальні експерименти, ЕОР) навчання, які сприяють формуванню готовності майбутніх учителів початкової школи до використання ЕОР у професійній діяльності.

Висновки. Використання сучасних ЕОР у професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи є важливою передумовою успішності їх професійної діяльності, тому існує реальна потреба у розробці моделі підготовки майбутніх учителів початкової школи до використання ЕОР у професійній діяльності..

КЛЮЧЕВІ СЛОВА: майбутні учителі початкової школи; електронні освітні ресурси; професійна підготовка; професійна діяльність; модель.

ВСТУП

Постановка проблеми. Використання майбутніми вчителями початкової школи ЕОР, як за собою в навчання, вивчає якість їхньої професійної підготовки та свідчить про готовність молоді до професійної діяльності. Проте, орієнтація сучасних освітніх технологій на високий рівень застосування ЕОР у освітньому процесі Нової української школи вимагає науково обгрунтованого супроводу, наявності відповідного навчально-методичного забезпечення. Для вирішення цієї актуальної проблеми необхідно модифікувати й удосконалити чинну систему професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи, спрямовуючи її у бік формування готовності майбутніх учителів початкової школи до використання ЕОР у професійній діяльності.

Аналіз актуальних досліджень. Основні проблеми підготовки майбутніх учителів початкової школи у своїх роботах висвітлювали О. Акімова, Т. Бережинська, Л. Бекірова, К. Біницька, Н. Глузман, О. Кома р, Л. Колбіна, А. Кравцова,

А. Крижановський, Д. Пащенко, О. Пометун, А. Ратушинська, Н. Руденко, Н. Рудницька, О. Савченко, Л. Себало, Т. Тесленко, Л. Хомич, Л. Хоружа, Ю. Шаповал, В. Шищенко, О. Шквир та ін.

Питання визначення ефективності використання засобів ІТ у освітньому процесі є предметом досліджень В. Бикова, І. Богданової, А. Гуржія, М. Жалдака, В. Лапінського, С. Литвинової, Г. Лаврентьєвої та ін. Обґрунтування використання електронних освітніх ресурсів (ЕОР) для молодших школярів присвячена низка праць, зокрема М. Беляєва, О. Власія, В. Гришкуна, В. Гури, О. Дудки, О. Кивлюк, Г. Краснової, Г. Лаврентьєвої, О. Микитюк, Н. Олефренко, Н. Янц та ін.

Питання підготовки майбутніх учителів в початкової школи до застосування сучасних засобів навчання в освітньому процесі висвітлюються в дисертаціях М. Бойко, С. Буртового, Л. Дзюби-Шпурік, А. Коломієць, В. Коткової, Л. Петухової, М. Ковальчук, О. Суховірського та ін. Аналіз праць вищезгаданих педагогів-дослідників засвідчив, що на розвиток професійної підготовки майбутнього учителя початкової школи в сучасних умовах істотно впливає процес інформатизації системи освіти, відводячи особливу роль у впровадженні нових інформаційних технологій у освітній процес. Науковці сходяться в єдиній думці, що професійна підготовка сучасного учителя початкової школи має неодмінно включати залучення студентів до активного використання засобів інформаційних технологій у їх подальшій професійній діяльності.

Мета статті. Представити особливості практичної підготовки майбутніх учителів початкової школи до використання ЕОР у професійній діяльності.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Для досягнення мети й вирішення поставлених завдань на різних етапах наукового пошуку було використано комплекс наукових методів:

- *теоретичні:*

- аналіз монографій, дисертаційних досліджень, статей, матеріалів науково-практичних конференцій, психолого-педагогічної, методичної, спеціальної літератури з проблем впровадження електронних освітніх ресурсів у освітній процес, законодавчої та нормативної документації з питань вищої освіти з метою визначення нормативної бази дослідження і впровадження його результатів;

- узагальнення та систематизація вітчизняного та зарубіжного досвіду використання електронних освітніх ресурсів у процесі підготовки та професійної діяльності вчителів в початкової школи, особистого педагогічного досвіду використання електронних освітніх ресурсів у освітньому процесі;

- *емпіричні:*

- педагогічне анкетування, опитування, бесіди з учителями, студентами, спостереження за процесом і результатами професійної підготовки з метою визначення реального стану підготовки вчителя початкової школи, використання ЕОР, методів перевірки якості освіти;

- *методи математичної статистики* для кількісного та якісного аналізу результатів педагогічного експерименту.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Аналіз сучасних тенденцій у галузі професійно-педагогічної освіти засвідчує кардинальне зростання вимог до педагогічного професіоналізму й особистісних якостей учителя. Якісно нові вимоги до професійної компетентності майбутніх учителів початкової школи зумовлені соціальною потребою інформаційного суспільства, модернізацією освіти та зміною світоглядної парадигми [1; 4]. Тож сьогодні *соціальне замовлення суспільства* – підготовка вчителя початкової школи, громадянина України, який вільно почувається у сучасному інформаційному просторі, має свою особисту думку щодо проблем впровадження ЕОР і вміє її висловлювати; здатний до самонавчання, взаємонавчання, самоаналізу і засвоєння нових знань щодо впровадження ЕОР та вміє їх застосовувати у професійній діяльності.

На основі соціального замовлення суспільства була визначена *мета* – формування готовності майбутніх учителів початкової школи до використання ЕОР у професійній діяльності.

В основу процесу формування готовності майбутніх учителів початкової школи до використання ЕОР у професійній діяльності нами покладено *методологічні підходи* (системний, особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний, технологічний, акмеологічний), *систему загальних дидактичних принципів* (проблемності, активності і свідомості навчання; систематичності і послідовності навчання; науковості та доступності; наочності навчання; формування як алгоритмічних, так і евристичних прийомів в розумовій діяльності; систематичного розвитку основних видів мислення: наочно-діявального, наочно-образного і абстрактного; індивідуалізації і диференціації) та *специфічних принципів* (мультимедійності, неперервності, орієнтації на застосування ЕОР, зв'язку навчання з життям, суб'єктності, рефлексивності, доцільності, міждисциплінарної інтеграції, створення електронного освітнього середовища).

Виділяємо чотири структурних компоненти готовності майбутніх учителів початкової школи до використання ЕОР у професійній діяльності: мотиваційний (поєднує мотиви і потреби майбутнього вчителя у використанні ЕОР для навчання, виховання й розвитку молодшого школяра, реалізації його здібностей і можливостей; ціннісні орієнтації вчителя); когнітивний (включає специфічні знання майбутнього вчителя, необхідні для успішного застосування ЕОР у професійній діяльності); методичний (включає комплекс специфічних умінь, необхідних для застосування ЕОР у професійній діяльності); рефлексивний (включає вміння критично аналізувати й оцінювати педагогічну ефективність розробленої ЕОР; перевіряти якість реалізації дидактичних функцій у ЕОР; контролювати дотримання комплексу вимог, що пред'являються до ЕОР для молодших школярів; оцінювати результат апробації ресурсу в освітньому процесі; аналізувати властивості інструментальними засобами створення ЕОР та педагогічним досвідом їх застосування в освітньому процесі початкової школи; включає також особистісні якості вчителя).

З метою вирішення суперечностей у представленому науковому дослідженні нами виокремлено низку відповідних *педагогічних умов*: усвідомлення майбутніми вчителями початкової школи необхідності та потреби

використання ЕОР у освітньому процесі початкової школи; формування відповідних знань, умінь і навичок щодо використання майбутніми учителями початкових класів ЕОР у професійній діяльності; побудова у ЗВО інформаційно-освітнього середовища через включення ЕОР до різних дисциплін; підготовка майбутнього учителя початкових класів до створення авторських ЕОР.

Удосконалення змісту передбачає включення інформації про ЕОР у процес вивчення дисциплін «Педагогіка», «Дидактика», «Історія педагогіки», «Основи педагогічної майстерності», «Педагогічні технології у початковій школі», «Методика застосування комп'ютера техніки при викладанні предметів шкільного курсу», «Інноваційні технології навчання», «Методика навчання у початковій школі», введення спецкурсів «ЕОР у роботі вчителя початкової школи» та «Використання логічних комп'ютерних ігор у професійній діяльності вчителя початкової школи». Нами виділено та кож форми (проблемна лекція, лекція-бінар, лекція-візуалізація, змішане навчання, семінарські заняття, практичні заняття, лабораторні заняття, робота в групах і парах; проекти; презентації; індивідуальні науково-дослідні завдання; дискусії; педагогічна практика), методи (створення ситуації зацікавленості, проблемне навчання, позитивний приклад, самостійна робота із використанням мультимедіа, інтерактивні, ігрові, проектні, проблемні, тренінги, кейс-технології), засоби (мультимедійні посібники, відео-лекції, комп'ютерні ігри, навчальні фільми, тестувальні програми, презентації, віртуальні експерименти, ЕОР) на навчання, які сприяють формуванню готовності майбутніх учителів в початкової школи до використання ЕОР у професійній діяльності.

Оцінно-результативний блок моделі містить складові, критерії, показники і рівні сформованості готовності майбутніх учителів початкової школи до використання ЕОР у професійній діяльності. Під час створення моделі враховано те, що *результатом* взаємодії усіх її блоків має бути позитивна динаміка сформованості готовності майбутніх учителів початкової школи до використання ЕОР у професійній діяльності.

Основні положення дослідження перевірялись експериментально протягом чотирьох років (2016-2020). Експериментальна робота здійснювалась у три етапи.

На першому етапі (2016-2017 рр.) проводився *констатувальний експеримент*, метою якого було розглянути стан досліджуваної проблеми та визначити шляхи її вирішення. З метою з'ясування реального стану професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи у контексті нашого дослідження нами проводилися анкетування та опитування студентів та викладачів спеціальності «Початкова освіта» педагогічних університетів, а також учителів початкової школи м. Суми, що мають стаж роботи менше 3 років та є слухачами курсів підвищення кваліфікації. Як показують результати опитування, лише 18,7% студентів вважають, що навчання інформатичних дисциплін у ЗВО повністю забезпечене необхідною літературою, 28,6% – свідчать про часткове забезпечення, а 52,7% – вважають його недостатнім. Незадоволені студенти не лише кількістю, а й якістю навчальної літератури з інформатичних дисциплін: зокрема, виклад матеріалу наявних підручників і посібників повністю задовольняє 32,7% опитаних, майже така ж кількість (35,9%) задоволена ним відносно і 31,4% – не задоволені взагалі. 54,8% студентів для чого за своєю матеріалу доводиться звертатися до додаткової літератури, ще 37,3% роблять це епізодично. Цікаво, що 52,2% опитаних використовують для цього Інтернет-ресурси (ще 20,4% звертаються до них час від часу). Отримані результати підтвердили той факт, що наразі важко знайти вчителя початкової школи, який не використовує ЕОР у своїй практиці. Так, на запитання: «Чи використовуєте Ви у своїй роботі ЕОР?» жоден з опитуваних не дав негативну відповідь. 76,9% вчителів-учасників в відповіді, що вони застосовують ЕОР досить часто, 23,1% – використовують, але не систематично. Такі результати свідчать про те, що вчителі початкової школи України сьогодні є досить обізнаними щодо існуючих інформаційних технологій та освітніх ресурсів. Усі опитувані вчителі використовували у своїй практичній діяльності презентації та демонстраційні матеріали (інтерактивні плакати, схеми, рисунки), більше половини використовують відеоматеріали, інтерактивні роботи, мультимедійні комплекси, 50% – конструктор уроку. Майже однакова кількість респондентів мають справу також з методичними збірками та електронними підручниками. Третина вчителів в відповіді, що використовували на практиці аудіоматеріали. Аналіз результатів опитування, проведеного серед вчителів, виявив, що всі респонденти використовують у своїй практичній діяльності ЕОР у вигляді презентацій та демонстраційних матеріалів та вважають використання ЕОР у навчанні учнів сьогодні необхідною. Більше, ніж дві третини опитаних, вважають цей процес ефективним та готові до його впровадження. Але в той же час, не дивлячись на наявність різноманітних ЕОР для початкової школи на ринку України, більшість електронного контенту вчителі беруть з Інтернет-джерел. Не зважаючи на те, що більша частина опитаних учителів в підвищували свою кваліфікацію з питання впровадження ІТ у практичну діяльність, вони вважають за необхідне підвищити власну кваліфікацію щодо впровадження ЕОР у освітній процес початкової школи, третина вчителів не надали жодної відповіді на питання «Що таке, на Вашу думку, ЕОР?». Таким чином, можна стверджувати, що ставлення вчителів до впровадження ЕОР у освітній процес початкової школи є в цілому позитивне, але відчувається їхня недостатня обізнаність у термінології, а також у питаннях ефективного впровадження та створення власних ЕОР.

Іншими словами, актуальними є питання підготовки та когось вчителя початкової школи, який би був здатен не лише використовувати, а й створювати, а не лише використовувати, систематизувати ЕОР для впровадження якісної професійної діяльності. Це потребує зміщення акцентів традиційної підготовки вчителя початкової школи у бік залучення ЕОР як засобів та когось підготовки. Тому доцільним було створення та за впровадження авторської моделі підготовки майбутніх учителів початкової школи до використання ЕОР у професійній діяльності.

Другий етап експерименту (2017-2019 рр.) – *формувальний* – передбачав впровадження в процес професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи визначених та обґрунтованих шляхів формування їхньої готовності до використання ЕОР у професійній діяльності. До контрольних груп (КГ) увійшло 152 студенти, яких навчали у найбільш поширений спосіб. Експериментальну групу (ЕГ) становили 146 студентів, навчання яких здійснювалося за авторською моделлю.

Мотиваційний компонент готовності майбутніх учителів початкової школи до використання ЕОР у професійній діяльності переважно формувалася у процесі викладання навчальних дисциплін «Педагогіка», «Історія педагогіки», «Основи педагогічної майстерності», зміст яких відображав потреби, мотиви, ціннісні орієнтації, спрямованість особистості майбутнього вчителя початкових класів на розв'язання проблем, пов'язаних із задоволенням та застосуванням

ЕОР у своїй професійній діяльності. Тому заняття з цих дисциплін організовувалися викладачами ЗВО із застосуванням ЕОР, та кож студентам пропонувалися для обговорення педагогічні проблемні ситуації, які стосувалися запровадження ЕОР у освітній процес початкової школи, аби студенти, відчувши ефективність навчання з ЕОР, мали усвідомлене бажання перенести таку освітню модель у власну педагогічну діяльність.

Когнітивний компонент готовності майбутніх учителів початкової школи до використання ЕОР у професійній діяльності переважно формувався у процесі викладання «Інформатики» та спецкурсу «ЕОР у роботі вчителя початкової школи».

Методичний компонент готовності майбутніх учителів початкової школи до використання ЕОР у професійній діяльності переважно формувався у процесі викладання навчальних дисциплін «Методика застосування комп'ютера техніки при викладанні предметів шкільного курсу», «Інноваційні технології навчання», «Методика навчання у початковій школі» та спецкурсу «Використання логічних комп'ютерних ігор у професійній діяльності вчителя початкової школи». При цьому відбувається закріплення мотивації майбутніх учителів початкової школи до використання ЕОР у професійній діяльності через поглиблення знань та формування на їх основі практичних навчочих та умінь створювати ЕОР, відібрати найдоцільніше серед існуючих та проводити уроки з їх застосуванням. Значне місце на заняттях відводилося перевірці самостійної роботи у вигляді презентації творчих і дослідницьких проєктів.

Рефлексивний компонент готовності майбутніх учителів початкової школи до використання ЕОР у професійній діяльності переважно формувався під час проходження педагогічної практики та проведення уроків, що сприяло усвідомленому аналізу досвіду проведення уроків з залученням ЕОР. Під час проведення пробних уроків у майбутніх учителів формується критичне ставлення до набутого досвіду. Разом із тим, їм притаманне тяжіння до нового, прагнення реалізувати і показати себе у новому амплуа, вони бажать бути цікавими учням, тому займаються питаннями свого професійного вдосконалення. Реалізація студента при цьому визначається обізнаністю із інструментальними засобами створення ЕОР та педагогічним досвідом їх застосування в освітньому процесі початкової школи.

Аналіз результатів введеного експерименту на *третьому етапі* засвідчив успішність реалізації авторської моделі, що підтверджують дані та блиці 1, де якісні й кількісні зміни за кожним із показників в відображенні динаміці рівнів сформованості готовності майбутніх учителів початкової школи до використання ЕОР у професійній діяльності контрольної та експериментальної груп.

Таблиця 1

Динаміка рівнів готовності майбутніх учителів початкової школи до використання ЕОР у професійній діяльності, (%)

Критерій та показник	Рівні сформованості	КГ	ЕГ
Особистісний критерій			
Мотивація до використання ЕОР	адаптивний	-15,7	-17,1
	активно-діловий	9,8	-1,4
	творчий	5,9	18,5
Знанневий критерій			
Знання про ЕОР та шляхи їх використання у початковій школі	адаптивний	-30,9	-34,2
	активно-діловий	11,2	5,5
	творчий	19,7	28,7
Творчо-діяльнісний критерій			
Уміння використовувати ЕОР	адаптивний	-28,3	-31,5
	активно-діловий	4,6	4,1
	творчий	23,7	27,4
Поведінковий критерій			
Самоаналіз	адаптивний	-10,5	-17,2
	активно-діловий	-8,6	-5,4
	творчий	19,1	22,6
Здатність до самонавчання	адаптивний	-19,8	-21,3
	активно-діловий	-0,6	-5,4
	творчий	20,4	26,7

Як бачимо, позитивна динаміка після експерименту спостерігається в обох групах, але в експериментальній групі більш інтенсивно. За критерієм Стьюдента оцінки середніх бачимо, що в експериментальній групі середній бал вищий на рівні значущості 0,05. Це означає, що більш значущими виявилися позитивні зміни в експериментальній групі, яка навчалася за експериментальною методикою.

ОБГОВОРЕННЯ

За запровадження комп'ютерних технологій у процес навчання у педагогічних ЗВО відповідає інноваційним процесам, які відбуваються сьогодні в державі з метою модернізації системи освіти. Сучасний ринок комп'ютерних технологій диктує власні вимоги до підготовки кваліфікованих фахівців, що особливо стосується майбутніх учителів початкової школи. У процесі професійної підготовки студенти спеціальності «Початкова освіта» педагогічних університетів активно й свідомо застосовують різноманітні ЕОР, розуміючи це як елемент загальної людської культури, поряд з застосуванням також володіють прийомами пошуку та створення ЕОР [2]. Таке використання майбутніми вчителями початкової школи ЕОР, як за собою в навчання, визначає якість їхньої професійної підготовки та свідчить про готовність молоді

до професійної діяльності. Проте, орієнтація сучасних освітніх технологій на високий рівень застосування ЕОР у освітньому процесі Нової української школи вимагає науково обґрунтованого супроводу, наявності відповідного навчально-методичного забезпечення [5]. Для вирішення цієї актуальної проблеми необхідно модифікувати й удосконалити чинну систему професійної підготовки майбутніх вчителів початкової школи, спрямовуючи її у бік формування готовності майбутніх учителів в початковій школі до використання ЕОР у професійній діяльності.

До ЕОР будемо відносити ресурси навчального призначення, які подано в електронному вигляді, причому різних форматів (електронні навчальні видання, електронні засоби навчального призначення, комп'ютерні навчальні системи, педагогічні програмні засоби, електронні навчально-методичні матеріали). Класифікація ЕОР можлива за різними ознаками, що визначають їх значення і місце в навчальному процесі, організації тексту, характер інформації, форму викладу, цільове призначення, наявність друкованого еквівалента, природу основної інформації, технологію розповсюдження, характер взаємодії користувача і електронного видання [2; 3].

Готовність майбутніх учителів в початковій школі до використання ЕОР у професійній діяльності будемо розуміти як результат фахової підготовки, складне особистісне утворення, що проявляється через сукупність спеціальних знань про ЕОР, умінь використання ЕОР у професійній діяльності, стійких вмотивованих бажань здійснювати цю діяльність, здатність оцінювати рівень власної підготовки та підвищувати його, а також ефективно використовувати можливості ЕОР в умовах багатопредметної й поліфункціональної педагогічної діяльності в процесі навчання, виховання та розвитку дітей молодшого шкільного віку.

Формування готовності майбутніх учителів в початкових класах до використання ЕОР у професійній діяльності розглядаємо як комплексний педагогічний процес, в основі якого лежить вмотивованість майбутніх учителів в початкових класах оволодіння спеціальними інформатичними знаннями про ЕОР, уміннями та навичками методично виваженого їх застосування у професійній діяльності та наявність особистісних характеристик, необхідних для фахівця цього напрямку, що формуються з використанням сукупності ЕОР під час освітнього процесу у ЗВО.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Актуальність проблеми модернізації педагогічної освіти зумовлена суперечностями між:

– вимогами суспільства до навчання учнів в початкових класах на засадах інформатизації освіти та відсутністю науково обґрунтованої моделі підготовки майбутніх учителів в початковій школі для успішної реалізації цього завдання в умовах становлення Нової української школи;

– зростаючими потребами та вимогами щодо використання електронних освітніх ресурсів у початковій школі та недостатнім рівнем готовності майбутніх учителів в початковій школі до їх застосування у педагогічній діяльності;

– наявністю належної технічної бази у педагогічних ЗВО, на кількісним значимим освітнім потенціалом електронних освітніх ресурсів і відсутністю єдиної узгодженої системи щодо застосування електронних освітніх ресурсів у підготовці вчителів в початковій освіті;

– упровадженням ідей концепції Нової української школи, нового державного стандарту початкової освіти та відсутністю наукових і методично обґрунтованих рекомендацій щодо створення ЕОР та подальшого їх упровадження в систему початкової освіти;

– стрімким розвитком цифрових технологій, ступенем упровадження ЕОР та не підготовленістю вчителів в початковій освіті до використання їх в освітньому процесі;

– наявністю вільно поширювальних ЕОР та відсутністю обґрунтованої системи їх використання під час навчання в початковій школі.

Отже, використання сучасних ЕОР у професійній підготовці майбутніх учителів в початковій школі є важливою передумовою успішності їх професійної діяльності, тому існує реальна потреба у розробці моделі підготовки майбутніх учителів в початковій школі до використання ЕОР у професійній діяльності.

Список використаних джерел

1. Бахмат Н. В. Теоретичні і методичні засади педагогічної підготовки вчителів в початковій школі в умовах інформаційно-освітнього середовища вищого навчального закладу: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04 / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Київ, 2017. 510 с.
2. Богданова І. М. Професійно-педагогічна підготовка майбутніх учителів на основі застосування інноваційних технологій: дис. ... д-ра пед. наук: спец. 13.00.04. Київ, 2003. 441 с.
3. Влащенко С. П. Особливості становлення сучасної багаторівневої освіти вчителів в початковій школі: автореф. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Київ, 2002. 22 с.
4. Ковальчук М. О. Формування готовності майбутніх учителів до застосування мультимедійних навчальних систем у початковій школі: дис. ... канд. пед. наук (доктора філософії) за спеціальністю 13.00.04. «Теорія методика професійної освіти» (015 – Педагогічні науки) / Житомирський державний університет імені Івана Франка, Житомир, 2017.
5. Пашенко Д. І. Формування готовності майбутніх вчителів в початковій школі до гуманістичного виховання учнів: автореф. дис. ... д-ра пед. наук / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2006. 36 с.

References

1. Bakhmat N. V. Teoretychni i metodychni zasady pedahohichnoi pidhotovky vchyteliv pochatkovoi shkoly v umovakh informatsiino-osvitnoho seredovyscha vyshchoho navchalnoho zakladu [Theoretical and methodical bases of pedagogical preparation of primary school teachers in the conditions of information and educational environment of higher educational institution]: dys. d-ra ped. nauk: 13.00.04 / Nats. ped. un-t im. M. P. Drahomanova, Kyiv, 2017. 510 s. [in Ukrainian].
2. Bohdanova I. M. Profesiino-pedahohichna pidhotovka maibutnikh uchyteliv na osnovi zastosuвання innovatsiinykh tekhnolohii [Professional and pedagogical training of future teachers based on the use of innovative technologies]: dys. d-

- ra ped. nauk: spets. 13.00.04. Kyiv, 2003. 441 s. [in Ukrainian].
3. Vlasenko S.P. Osoblyvosti stanovlennia suchasnoi bahatorivnevoi osvity vchyteliv pochatkovoї shkoly [Features of the formation of modern multilevel education of primary school teachers]: avtoref.... kand.ped.nauk:13.00.04/Nats.ped.un-t imeni M.P.Drahomanova. Kyiv, 2002. 22s. [in Ukrainian].
 4. Kovalchuk M. O. Formuvannia hotovnosti maibutnikh uchyteliv do zastosuvannia multymediinykh navchalnykh systemu pochatkovoї shkoly [Formation of readiness of future teachers to use multimedia educational systems in primary school]: dys.... kand.ped.nauk (doktora filosofii) za spetsialnistiu 13.00.04. «Teoriia i metodyka profesiinoї osvity» (015 – Pedagogichni nauky) / Zhytomyrskiy derzhavnyi universytet imeni Ivana Franka, Zhytomyr, 2017. [in Ukrainian].
 5. Pashchenko D. I. Formuvannia hotovnosti maibutnikh vchyteliv pochatkovoї shkoly do humanistychnoho vykhovannia uchniv [Formation of readiness of future primary school teachers for humanistic education of students]: avtoref.dys.... d-ra.ped.nauk / Nats. ped. un-t im. M.P.Drahomanova. Kyiv, 2006. 36 s. [in Ukrainian].

FEATURES OF PRACTICAL TRAINING OF TEACHERS FOR THE USE OF EER IN PRIMARY SCHOOL

O.V. Semenikhina, S.F. Bobrovytska

Makarenko Sumy State Pedagogical University, Ukraine

Abstract.

Problem formulation. *The orientation of modern educational technologies to the high level of application of EER in the educational process of the New Ukrainian School requires scientifically sound support, the availability of appropriate educational and methodological support. To solve this urgent problem, it is necessary to modify and improve the current system of professional training of future primary school teachers, directing it towards the formation of the readiness of future primary school teachers to use EER in professional activities.*

Materials and methods. *Psychological and pedagogical, methodological, special literature on the problems of introduction of electronic educational resources in the educational process, generalization and systematization of domestic and foreign experience in the use of electronic educational resources in the training and professional activity of primary school teachers, personal pedagogical experience.*

Results. *Improving the content includes the inclusion of information about EER in the study of disciplines "Pedagogy", "Didactics", "Methods of teaching in primary school", the introduction of special courses "EER in the work of primary school teachers" and "The use of logic computer games in professional activities of primary school teachers schools". There are also forms (problem lecture, lecture-binary, lecture-visualization, blended learning, seminars, practical classes, laboratory classes, work in groups and pairs; projects; presentations; individual research tasks; discussions; pedagogical practice), methods (creation of a situation of interest, problem-based learning, positive example, independent work with the use of multimedia, interactive, game, project, problem, training, case technologies), tools (multimedia manuals, video lectures, computer games, educational films, testing programs, presentations, virtual experiments, EER) training that contributes to the formation of the readiness of future primary school teachers to use EER in professional activities.*

Conclusions. *The use of modern EER in the training of future primary school teachers is an important prerequisite for the success of their professional activities, so there is a real need to develop a model of training future primary school teachers to use EER in professional activities.*

Key words: *future primary school teachers; electronic educational resources; professional training; professional activity; model.*